

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

הפניקס מרכזית

**דוחות כספיים ליום
31 בדצמבר, 2011**

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

הפניקס מרכזית

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2011

תוכן העניינים

דף

3	דוח רואה החשבון המבקר- בקרה פנימית על דיווח כספי
4	דוח רואה החשבון המבקר
5	מאזנים
6	דוחות הכנסות והוצאות
7	דוחות תנועה על השינויים בזכויות עמיתים
8 - 28	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של הפניקס מרכזית

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס מרכזית (להלן - הקופה) ליום 31 בדצמבר 2011, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת) אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם להוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גמל 2005-2-21. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת הגמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם להוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גמל 2005-2-21, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2011, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה לימים 31 בדצמבר, 2011 ו-2010 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2011 ו-2010 והדוח שלנו, מיום 21 במרץ, 2012, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
21 במרץ, 2012

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של
הפניקס מרכזית

ביקרנו את המאזנים המצורפים של הפניקס מרכזית (להלן - הקופה) המנוהלת על ידי הפניקס פנסיה וגמל בע"מ לימים 31 בדצמבר, 2011 ו-2010, את דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2011 ו-2010. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הקופה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הקופה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקופה לימים 31 בדצמבר 2011 ו-2010 ואת תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2011 ו-2010 בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבע בחוזר גמל 2005-2-21.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר, 2011, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 21 במרס, 2012 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב
21 במרס, 2012

31 בדצמבר		באור	
2010	2011		
אלפי ש"ח			
נכסים שוטפים			
השקעות			
מזומנים ושווי מזומנים:			
מזומנים בבנקים			
פקדונות קצרי מועד בבנקים			
48	213		
2,172	1,088		
2,220	1,301		
ניירות ערך סחירים:			
אגרות חוב ממשלתיות			
38,362	31,444	5	
15,184	12,698	5	
10,834	5,682	7	
64,380	49,824		
ניירות ערך בלתי סחירים:			
אגרות חוב קונצרניות			
4,101	4,465	6	
309	637	8	
4,410	5,102		
פקדונות והלוואות:			
פקדונות בבנקים			
1,359	782	9	
132	1,201	9	
1,491	1,983		
236	260	10	
72,737	58,470		
סך כל הנכסים			
זכויות העמיתים והתחייבויות			
זכויות העמיתים			
72,534	58,162		
203	308	11	
72,737	58,470		
זכאים ויתרות זכות			
סך כל זכויות העמיתים והתחייבויות			

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

21 במרס, 2012			
רונית בר-אור	מוטי דהן	בני שיזף	תאריך אישור הדוחות הכספיים
מנהלת הכספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2010	2011			
אלפי ש"ח				
הכנסות (הפסדים)				
46	(56)			ממזומנים ושווי מזומנים:
מניירות ערך סחירים:				
1,751	1,942			באגרות חוב ממשלתיות
1,753	17			באגרות חוב קונצרניות
1,445	(1,137)			במניות וניירות ערך אחרים
4,949	822			
מניירות ערך בלתי סחירים:				
724	88			באגרות חוב קונצרניות
(65)	169			במניות וניירות ערך אחרים
659	257			
29	32			פקדונות בבנקים
-	2			מהלוואות לאחרים
29	34			
5,683	1,057			סך כל ההכנסות
הוצאות				
858	696	12		דמי ניהול
117	33	13		עמלות
4	6	14		הוצאות מסים
979	735			סך כל ההוצאות
4,704	322			הכנסות, נטו לשנת הדוח

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
69,278	72,534
3,063	720
(11,614)	(12,425)
4,573	1,271
12,464	-
(9,934)	(4,260)
7,103	(2,989)
(1,448)	(14,694)
4,704	322
72,534	58,162

זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה

הפרשות:

לפיצויים - בחשבונות מעבידים

תשלומים לעמיתים:

לפיצויים - בחשבונות מעבידים

העברת זכויות:

העברת זכויות אל הקופה

העברת זכויות כתוצאה מאיחוד קופת גמל*)

העברת זכויות מהקופה

העברת זכויות, נטו

צבירה, נטו

הכנסות, נטו לשנת הדוח

יתרת זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

(*) ראה באור 1ב' להלן לעניין איחוד קופת גמל.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

- א. הפניקס מרכזית (להלן - הקופה) הינה קופה מרכזית לפיצויים. עד ליום 31 בדצמבר, 2009 נוהלה הקופה על ידי הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (לשעבר הפניקס גמל בע"מ) (להלן: הפניקס מאוזנות). בשנת 2009 הוחלט להעביר את ניהולן של קופות הגמל שנוהלו על ידי הפניקס מאוזנות לניהול הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת) בהתאם להסכם העברה שנחתם בין החברות. מתווה העברת ניהול קופות הגמל אושר ביום 9 בפברואר, 2009 על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון. במסגרת זו נדרשה החברה המנהלת לשנות את שם החברה, תקנות ההתאגדות ותקנוני הקופות. החברה המנהלת קיבלה אישור מרשות המסים למתווה בהתאם למתחייב במתווה הפעולה שהגישה לאוצר, שתמציתו העברת נכסים בין חברות אחיות בהתאם להוראת סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה, כאשר הפניקס גמל בע"מ והחברה המנהלת תהיינה שתיהן באחזקה המלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה האם) בהתאם למוסכם עם אגף שוק ההון, הביטוח וחיסכון, העברת הקופות המנוהלות על ידי הפניקס מאוזנות בוצעה ביום 31 במרס, 2010 רטרואקטיבית מיום 1 בינואר, 2010.
- שינוי תקנוני הקופות וקרנות הפנסיה המתחייב מהליכי המיזוג אושר על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- ב. ביום 1 ביולי, 2010 מוזגה הפניקס מרכזית (סגורה) עם ולתוך הקופה תוך שמירת זכויות העמיתים המועברים. המיזוג בוצע בהתאם לאישור הממונה, וביום 23 במאי 2010 התקבל אישור רשות המיסים למיזוג.

ג. בדוחות כספיים אלה:

הקופה	- הפניקס מרכזית.
החברה המנהלת	- הפניקס פנסיה וגמל בע"מ.
צדדים קשורים	- כהגדרתם בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
בעלי ענין	- כהגדרתם בגילוי דעת 29 של לשכת רואי החשבון.
אגף שוק ההון	- אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
הממונה	- הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
מדד	- מדד המחירים לצרכן, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי החשבונאות

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גמל 2005-21. כללי שערך נכסי הקופה שנקבעו בתקנות הפיקוח על נכסים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים) - התשס"ט 2009 עומדים בכללי המדידה המקובלים על-פי תקני חשבונאות בינלאומיים (IFRS). עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. הערכת נכסים והתחייבויות

1. שווי מזומנים

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנזילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על חודש ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

2. השקעות נכללו כדלקמן:

א. החל משנת 2005 מיישמת הקופה את תיקון תקנות מס הכנסה (להלן - התיקון) בדבר שינוי שיטת שיערוך הנכסים הבלתי סחירים. התיקון קבע שינוי משיטת העלות המתואמת לשיטת השווי ההוגן, שחושב באמצעות מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, כאשר שיערי הריבית להיוון נקבעו על ידי חברת "שערי ריבית" שסיפקה ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים (ראה ג' להלן).

בהתאם להוראת שעה חוזר גופים מוסדיים 2009-9-2, החל מחודש ינואר, 2009, רשאית הקופה לשערך נכסי חוב לא סחירים שנרכשו החל מחודש זה ועד ליום 31 בדצמבר, 2009 לפי עלות מתואמת.

ב. ביום 16 במרס, 2011 פרסם משרד האוצר- אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, את חוזר גופים מוסדיים 2011-9-2, שקבע הוראות חדשות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי. החוזר קבע, בין היתר, הגדרות והוראות חדשות לחישוב ניירות ערך דלי סחירות, נכסים לא סחירים מורכבים, מניות לא סחירות ונגזרים פיננסיים לא סחירים.

ג. ביום 24 בפברואר, 2011 פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות לפיה זכתה קבוצת "מרווח הוגן" במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים (להלן- המכרז). החל מיום 20 במרס, 2011 (להלן - יום המעבר), מספקת קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון, לגופים מוסדיים, לשערך נכסי חוב לא סחירים (להלן - המודל החדש). מאותו מועד הפסיקה חברת "שערי ריבית" לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. המודל החדש בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

לדעת החברה המנהלת המודל החדש עונה לדרישות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ולכללים החשבונאיים בנושא מדידת שווי הוגן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים. המעבר למודל החדש מיושם כשינוי אומדן. אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים כתוצאה מיישום המודל החדש ביום המעבר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

2. השקעות נכללו כדלקמן: (המשך)

ד. השקעות ליום 31 בדצמבר, 2011 ו-2010 נכללו כמפורט להלן:

אגרות חוב קונצרניות - לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על היותן
ושטרי הון בלתי סחירים תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון
נקבעים על-ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס
לתקופות הפרעון, לתנאי ההצמדה ולדירוגי הסיכון
השונים.

ניירות ערך סחירים בישראל - לפי שווי בבורסה ליום המאזן.

קרנות הון סיכון וקרנות - לפי שווי הוגן, המחושב בהסתמך על הדוחות הכספיים
השקעה בלתי סחירות האחרונים של הקרנות הערוכים לפי עקרונות
חשבונאיים מקובלים.

פקדונות בבנקים והלוואות - לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על היותן
תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון
נקבעים על-ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס
לתקופות הפרעון, לתנאי ההצמדה ולדירוגי הסיכון
השונים.

מניות לא סחירות - לפי הערכת שווי ליום המאזן.

חוזים עתידיים בלתי סחירים - משוערכים על-פי הנוסחה שנקבעה על-ידי אגף שוק
ההון שלוקחת בחשבון בין היתר, את שיעורי הריבית
האפקטיבית להיוון ואת הזמן הנותר עד פקיעת החוזה
בשינויים המתאימים.

פקדונות מובנים בחו"ל - לפי השער ליום המאזן המתפרסם על-ידי חברה
מצטטת בחו"ל.

ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי שער בבורסה ליום המאזן (לפי השער שנקבע לנייר
הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדוח שנתקיים
בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי
החליפין היציגים ליום המאזן).

כתבי אופציה בלתי סחירים - לפי מודל בלק אנד שולס, בהתאם להוראות אגף שוק
ההון.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי אגף שוק ההון ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

1. תקנה 2 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009 קובעת כי שווי נכסי קופות הגמל יחושב מדי יום עסקים. במקביל תקנה 41 ' לתקנות מס הכנסה, דורשת כי זקיפת רווחי הקופה לעמית תתבצע ביום העסקים האחרון בכל חודש קלנדר. בשנת הדוח, הימים ה-30 וה-31 לחודש דצמבר, אינם נחשבים כימי עסקים בהתאם לתקנות הנ"ל (שנה קודמת ה-31 לחודש דצמבר). לאור האמור לעיל, שערון הנכסים וזקיפת התשואה לעמיתים המוצגת בדוחות אלו הינם ליום 29 בדצמבר 2011 (שנה קודמת 30 בדצמבר). למרות האמור לעיל, זכויות העמיתים בשנת הדוח כוללות גם יתרות בגין הפקדות שבוצעו במהלך ה-30 בחודש דצמבר 2011 (שנה קודמת 31 בדצמבר 2010).

באור 3: - תשואות הקופה ושיעורי עליית (ירידת) מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר של ארה"ב ושערי חליפין של מטבעות נבחרים

א. תשואות הקופה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	2011
%			
(26.22)	30.07	7.79	1.61
(27.17)	28.39	6.50	0.43

התשואה הממוצעת הנומינלית, ברוטו

התשואה הממוצעת הנומינלית, נטו

ב. שיעור עליית (ירידת) מדדים נבחרים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	2011
%			
4.51	3.82	2.28	2.55
(1.14)	(0.71)	(5.99)	7.66

שיעור עליית מדד המחירים לצרכן (לפי מדד ידוע)

שיעור עליית (ירידת) שער החליפין של הדולר של ארה"ב

ג. שערי חליפין:

31 בדצמבר	
2010	2011
3.549	3.821
5.493	5.892
4.737	4.938

שער החליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)

שער החליפין של הלירה שטרלינג (בש"ח ל-1 לירה שטרלינג)

שער החליפין של האירו (בש"ח ל-1 אירו)

באור 4: - מאזן לפי בסיס הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2011

ללא הצמדה	בהצמדה למדד	בהצמדה למט"ח אלפי ש"ח	נכסים בחו"ל	סך הכל	
1,249	-	32	20	1,301	<u>מזומנים ושווי מזומנים</u>
					<u>ניירות ערך סחירים</u>
28,901	2,543	-	-	31,444	אגרות חוב ממשלתיות
1,753	10,911	34	-	12,698	אגרות חוב קונצרניות
2,907	-	-	2,775	5,682	מניות וניירות ערך אחרים
33,561	13,454	34	2,775	49,824	
					<u>ניירות ערך בלתי סחירים</u>
-	4,039	426	-	4,465	אגרות חוב קונצרניות
-	-	298	339	637	מניות וניירות ערך אחרים
-	4,039	724	339	5,102	
					<u>פקדונות והלוואות</u>
-	782	-	-	782	פקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים
-	1,201	-	-	1,201	הלוואות לאחרים
-	1,983	-	-	1,983	
143	108	-	9	260	ריבית ודיבידנד לקבל
34,953	19,584	790	3,143	58,470	סך הכל נכסים
(97)	-	(88)	-	(185)	התחייבויות בגין נגזרים פיננסיים

באור 4: - מאזן לפי בסיס הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2010

ללא הצמדה	בהצמדה למדד	בהצמדה למט"ח אלפי ש"ח	נכסים בחו"ל	סך הכל
2,130	-	(64)	154	2,220
36,686	1,452	-	224	38,362
754	14,350	80	-	15,184
6,745	-	-	4,089	10,834
44,185	15,802	80	4,313	64,380
-	3,706	395	-	4,101
-	13	-	296	309
-	3,719	395	296	4,410
-	1,359	-	-	1,359
-	132	-	-	132
-	1,491	-	-	1,491
122	108	-	6	236
46,437	21,120	411	4,769	72,737
-	-	(132)	-	(132)

מזומנים ושווי מזומנים

ניירות ערך סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

מניות וניירות ערך אחרים

ניירות ערך בלתי סחירים

אגרות חוב קונצרניות

מניות וניירות ערך אחרים

פקדונות והלוואות

פקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים

הלוואות לאחרים

סך הכל פקדונות והלוואות

ריבית ודיבידנד לקבל

סך הכל נכסים

התחייבויות בגין נגזרים פיננסיים

באור 5: - אגרות חוב סחירות

א. ההרכב:

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
5,651	-
32,487	31,444
38,138	31,444
224	-
38,362	31,444

אגרות חוב ממשלתיות סחירות בארץ

מלווה קצר מועד (מק"מ)

אגרות חוב ממשלתיות סחירות

אגרות חוב ממשלתיות סחירות בחו"ל

אגרות חוב קונצרניות סחירות בארץ

בלתי ניתנות להמרה

ניתנות להמרה

אגרות חוב קונצרניות סחירות

ב. משך חיים ממוצע (מח"מ):

31 בדצמבר, 2010	31 בדצמבר, 2011			
סך הכל	סך הכל	אגרות חוב קונצרניות		אגרות חוב ממשלתיות
		להמרה שנים	לא להמרה	
3.07	3.33	12.51	3.49	3.32
5.53	4.54	-	4.53	4.61
5.90	2.70	-	2.70	-
3.81	3.70	12.51	4.38	3.42

אגרות חוב סחירות

בלתי צמודות

צמודות למדד

צמודות למט"ח *

* (כולל נכסים בחו"ל)

באור 5: - אגרות חוב סחירות (המשך)

ג. תשואה ממוצעת משוקללת לפדיון:

31 בדצמבר, 2010	31 בדצמבר, 2011			
	אגרות חוב קונצרניות		אגרות חוב	
סך הכל	סך הכל	לא		ממשלתיות
		להמרה	להמרה	
		%		
3.49	3.40	26.09	6.37	3.21
4.46	5.27	-	6.21	1.23
4.87	5.17	-	5.17	-
3.78	3.97	26.09	6.23	3.05

אגרות חוב סחירות

בלתי צמודות

צמודות למדד

צמודות למט"ח * (

* (כולל נכסים בחו"ל

באור 6: - אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות

א. ההרכב:

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	

אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות בארץ

בלתי ניתנות להמרה

4,101	4,465
-------	-------

ב. משך חיים ממוצע (מח"מ):

31 בדצמבר, 2010	31 בדצמבר, 2011	
	אגרות חוב קונצרניות	
סה"כ	סך הכל	
	לא להמרה	להמרה
5.10	5.11	5.11
2.23	1.31	1.31
4.82	4.75	4.75

אגרות חוב צמודות למדד

צמודות למט"ח

באור 6: - אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות (המשך)

ג. תשואה ממוצעת משוקללת לפדיון:

31 בדצמבר, 2010	31 בדצמבר, 2011	
סה"כ	סך הכל	לא להמרה
3.93	5.13	5.13
4.81	4.02	4.02
4.01	5.02	5.02

אגרות חוב צמודות למדד
צמודות למט"ח

באור 7: - מניות וניירות ערך אחרים סחירים

א. מניות:

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
376	154
157	65
533	219

בארץ
בחו"ל

באור 7: - מניות וניירות ערך אחרים סחירים (המשך)

ב. ניירות ערך אחרים סחירים:

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
6,368	2,716
-	37
6,368	2,753
1,276	1,300
2,656	1,410
3,932	2,710
10,300	5,463

1. ההרכב:

ניירות ערך אחרים בישראל

תעודות סל

אופציות

ניירות ערך אחרים בחו"ל

תעודות סל

קרן נאמנות

2. פרטים לגבי ההשקעה בנכסים נגזרים:

4,486	-
-	2,171
-	2,171
2,025	2,025
630	630

חשיפה למט"ח באמצעות אופציות שקל/מט"ח במונחי דלתא

סכום החשיפה של ההשקעה באופציות מעו"ף, במונחי דלתא

חשיפה באמצעות אופציות בישראל שאינן מטבע במונחי דלתא

סך הביטחונות שניתנו בשל אופציות

סך הביטחונות שניתנו בשל חוזים עתידיים ועסקאות החלפה

באור 8: - ניירות ערך אחרים בלתי סחירים

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
13	-
-	298
296	339
309	637

מניות וניירות ערך בלתי סחירים בארץ
מניות

מוצרים מובנים

מניות וניירות ערך בלתי סחירים בחו"ל

קרנות השקעה בחו"ל

באור 9 - פיקדונות והלוואות לאחרים

פיקדונות והלוואות לאחרים

1. הרכב:

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
1,359	782
132	1,201
1,491	1,983

פיקדונות בבנקים
הלוואות לאחרים

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	

הלוואות לאחרים (מעל 0.5% מנכסי הקופה) מובטחות:

-	337
---	-----

אלדן תחבורה בע"מ

* אין הלוואות שהינן מעל 5% מנכסי הקופה.
** אין הלוואות שאינן מובטחות

2. משך חיים ממוצע (מח"מ):

31 בדצמבר 2010			31 בדצמבר 2011		
סך הכל	הלוואות	פיקדונות	סך הכל	הלוואות	פיקדונות
שנים					
0.61	0.25	0.66	-	-	-
3.71	3.27	4.03	2.01	2.57	1.14
3.41	1.62	10.02	-	-	-
3.65	2.99	4.20	2.01	2.57	1.14

בלתי צמודים
צמודים למדד
צמודים למט"ח
פיקדונות והלוואות צמודות מדד

באור 9 - פיקדונות והלוואות לאחרים (המשך)

3. תשואה ממוצעת משוקללת לפדיון:

31 בדצמבר 2010			31 בדצמבר 2011		
סך הכל	הלוואות	פיקדונות	סך הכל	הלוואות	פיקדונות
%					
2.95	4.70	2.72	-	-	-
4.42	4.86	4.07	4.91	5.78	3.57
3.87	3.20	6.34	-	-	-
4.36	4.61	4.13	4.91	5.78	3.57

בלתי צמודים
צמודים למדד
צמודים למט"ח
פיקדונות והלוואות צמודות מדד

באור 10: - ריבית ודיבידנד לקבל

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
156	234
80	26
236	260

ריבית לקבל

דיבידנד

באור 11: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
71	-
-	88
132	97
-	3
-	120
203	308

דמי ניהול לשלם לחברה מנהלת

התחייבויות בגין חוזים עתידיים

התחייבויות בגין יצירת אופציות

מוסדות

זכאים ויתרות זכות אחרות

באור 12: - דמי ניהול

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
858	696

דמי ניהול (*)

ב. הקופה רשאית לגבות דמי ניהול שנתיים בשיעור מקסימאלי של 2% בהתאם לתקנונה. הקופה גבתה בשנת הדוח דמי ניהול בשיעור 1.17% המשולמים לחברה מנהלת. החל מיום 1 בינואר, 2010 דמי הניהול נגבים נטו, לאחר הטבות, ככל שישנן כאלו.

ג. השיעור השנתי האפקטיבי של הוצאות הניהול ביחס ליתרה החודשית הממוצעת של הנכסים הוא 1.17% (שנה קודמת – 1.21%).

באור 13: - עמלות

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
62	9
42	13
13	11
117	33

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2010	2011
%	

ב. פירוט שיעורי עמלות המשולמות על ידי הקופה (באחוזים מהעסקה):

0.07%	0.07%	עמלה בגין קניה ומכירה של מניות בארץ *
0.03%	0.03%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בארץ **
0.015%-0.01%	0.015%-0.01%	עמלה בגין קניה ומכירה של מק"מ
1.50	1.50 ש"ח	עמלה בגין קניה ומכירה של אופציות בישראל (ליחידה)
4 - 6 ש"ח	4-6 דולר	עמלה בגין קניה ומכירה של אופציות וחוזים עתידיים בחו"ל
0.06%	0.06%	עמלה בגין קניה ומכירה של מניות בחו"ל
0.035%	0.035%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בחו"ל
0.01%	0.01%	עמלה בגין עסקה בקסטודיאן

* כולל עמלות קניה ומכירה של תעודות סל מניות
** כולל עמלות קניה ומכירה של תעודות סל אגרות חוב

באור 14: - הוצאות מסים

א. הקופה אושרה לצורכי מס כקופת גמל בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2012 בהתאם לכך, הכנסות הקופה אינן חייבות במס הכנסה (בכפוף להתניות מסוימות בהן עמדה הקופה במהלך תקופת הדוח).

ב. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	
4	6

מסים בגין ניירות ערך זרים

באור 15: - בעלי עניין וצדדים קשורים

א. חברות בשליטת קבוצת דלק בע"מ, וחברות ששיעור ההחזקה הכוללת שלהם הינו מעל 10%.

31 בדצמבר	
2010	2011
אלפי ש"ח	

ב. השקעות הקופה בניירות ערך שהונפקו על ידי בעלי עניין וצדדים קשורים

ניירות ערך סחירים :	
איגרות חוב קונצרניות	
144	-

ג. יתרות זכות עם צדדים קשורים :	
הפניקס פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת	
71	-

ד. <u>הוצאות שנרשמו בדוח הכנסות והוצאות</u>	
הוצאות דמי ניהול להפניקס פנסיה וגמל בע"מ	
858	696
3	1
עמלות	

ה. <u>הכנסות מבעלי עניין וצדדים קשורים</u>	
מניות	
6	-
אגרות חוב	
66	-
תעודות סל	
(1)	-
71	-

ו. <u>יתרת השקעה הגבוהה ביותר במשך השנה בניירות ערך שהונפקו על ידי בעלי עניין וצדדים קשורים</u>	
ניירות ערך סחירים:	
איגרות חוב קונצרניות בלתי ניתנות להמרה	
מניות וניירות ערך אחרים	
383	-
45	-
428	-
85	9

זכאים חברה מנהלת
ז. שערי העסקאות שנעשו עם צדדים קשורים

עסקאות שנעשו במהלך השנה עם צדדים קשורים באגרות חוב ובמניות, בוצעו בשערי בורסה.

באור 16: - השקעות מהותיות

כהשקעה מהותית נחשבת השקעה במנפיק אחד או בתאגיד אחד על-ידי השקעה במניותיו ו/או בתעודות המקנות זכויות לרכישת מניות, אגרות חוב שהנפיק לרבות כתבי התחייבות ושטרי הון, יחידות של קרנות משותפות שהנפיק, כתבי אופציה ומתן הלוואות כולם ביחד אך כל אחד לחוד בגובה העולה על 5% מנכסי הקופה.

31 בדצמבר, 2011		
שיעור ההשקעה מכלל נכסי הקופה	סכום ההשקעה	
%	אלפי ש"ח	המנפיק:
54.06	31,444	ממשלת ישראל
6.02	3,500	בנק מזרחי טפחות
60.08	34,944	

באור 17: - התחייבות תלויות והתקשרויות

חוק הגנת השכר התשי"ח-1958 מטיל התחייבות על הקופה, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם. החברה נמצאת במהלך של טיוב נתוני חובות מעסיקים, לכשיסתיימו פעולות הטיוב במלואן תשלום החברה את הטיפול בחובות מעסיקים בהתאם להוראות החוק.

באור 18: - מכשירים פיננסיים וסיכונים כרוכים

אגרות החוב הבלתי סחירות וההלוואות לאחרים חשופים לסיכונים ריבית, שכן תנודות בשערי הריבית בשוק הכספים, עשויות להשפיע על השווי ההוגן.

ניירות הערך הסחירים חשופים לסיכונים שוק.

להערכת ההנהלה סיכונים האשראי הכרוכים באגרות החוב הבלתי סחירות ובהלוואות לאחרים אינם משמעותיים.

באור 19: - תהליכי חקיקה ותקינה

א. בחודש אוגוסט 2005 נתקבלו בכנסת שלושת החוקים הבאים, שחוקקו לפי הצעת הממשלה בהסתמך על המלצות הצוות הבין-משרדי לעניין הרפורמה בשוק ההון (המוכר כ"ועדת בכר"):

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, במסגרתו בוצע תיקון נרחב בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

חוק הפיקוח על הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (התשס"ה-2005) - חוק זה מסדיר את אופן התנהלותן של חברה מנהלת של קופות גמל (וקרנות פנסיה בכלל זה) ושל קופות הגמל עצמן, במסגרת החוק, בוטלה הסמכות להתקנת תקנות מס הכנסה (מכוח הוראות פקודת מס הכנסה) ונקבע כי הוראות תקנות מס הכנסה ייוותרו על מכונן עד להתקנת תקנות חדשות לפי חוק הפיקוח על הגמל. הנושאים שהוסדרו עד כה במסגרת תקנות מס הכנסה מוסדרים עתה במסגרת חוק הפיקוח על הגמל, וחקיקת המשנה שתותקן מכוחו - מתן רשיון לחברה מנהלת, החזקת אמצעי השליטה בחברה מנהלת, אורגני החברה המנהלת ונושאי המשרה בה, מתן אישור קופת גמל תקנון קופת הגמל, ניהול חשבונות בקופת הגמל, כללי ההפקדות בקופות הגמל וכללי משיכת כספים מהן, ניהול נכסי קופת הגמל והשקעת כספיה, הדיווח לעמיתים ולציבור, הפיקוח על ניהול קופת הגמל, כללים לגבי הטלת עיצום כספי וקנס אזרחי, סעיף עונשין מפורט, תובענה ייצוגית ותביעה נגזרת.

באור 19: - תהליכי חקיקה ותקינה (המשך)

במסגרת חוק הפיקוח על הגמל נקבעה זכותו של עובד לבחור את קופת הגמל בה יפקיד מעבידו את הכספים עבורו, ככל שיש לעובד זכות להפקדת כספים על שמו בקופת הגמל (אף אם הזכות נקבעה במקורה לגבי קופת גמל פלונית), בהקשר זה נקבע כי במידה והעובד הזכאי לא בחר בקופת גמל מסוימת בהתאם לזכותו זו, תהא ההפקדה בקופת הגמל שזוהתה נקבעה בדין או בהסכם המעניק לעובד את הזכות להפקדת כספים על שמו בקופת גמל.

חוק הייעוץ (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, בשמו הקודם: חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005) - בחוק זה הוסדרו מקצועות הייעוץ הפנסיוני והשיווק הפנסיוני, נקבע כי העיסוק במקצועות אלה הוא עיסוק מוסדר וטעון רישוי, ונקבעו חובותיהם של היועץ הפנסיוני (העוסק בייעוץ פנסיוני ליחידים מבלי שתהא לו זיקה לגוף מוסדי הפועל בענף הפנסיוני - מבטח או חברה מנהלת של קופות גמל) ושל המשווק הפנסיוני (שהוא סוכן ביטוח פנסיוני או סוכן שיווק פנסיוני שיש לו זיקה לגוף מוסדי כאמור, העוסק בייעוץ פנסיוני ליחידים), ובכלל זה חובות זהירות ואמון כלפי הלקוח. נקבע כי עסקה של יחיד במוצר פנסיוני (וקרן פנסיה בכלל זה) תיערך רק בהמשך לייעוץ פנסיוני או לשיווק פנסיוני, נקבעו כללים לפיקוח על בעל רשיון ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני, ובכלל זה הוראות בדבר הטלת עיצום כספי וקנס אזרחי והוראת עונשין מפרטת.

בחוק הייעוץ נקבעו הוראות לגבי העיסוק בייעוץ פנסיוני של תאגיד בנקאי, עוד נקבע בחוק הייעוץ כי יועץ פנסיוני רשאי לקבל עמלת הפצה מחברה מנהלת, בשיעור מרבי שייקבע בתקנות, ובלבד שחישוב העמלה ייעשה ללא תלות במוצר שעליו המליץ היועץ ללקוח, בהקשר זה הותקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-2006, בהן נקבע כי עמלת ההפצה המרבית שניתן לשלם ליועץ פנסיוני, עקב עסקה שנערכה באמצעות היועץ במוצר הפנסיוני של החברה המנהלת המשלמת את עמלת ההפצה, בהמשך לייעוץ הפנסיוני המתמשך שהעניק היועץ ללקוח, או עקב השארת כספים באותה קופת גמל עקב אותו ייעוץ, תהא בשיעור מרבי של 0.10% מנכסי הלקוח בקופת הגמל הנובעים מהפקדות בגינו שבוצעו עד שנת 2005, ובשיעור מרבי של 0.25% מנכסי הלקוח בקופת הגמל הנובעים מהפקדות בגינו שבוצעו בשנת 2006 ואילך.

ב. בחודש ינואר 2008 נחקק תיקון חוק הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008), לפיו כלל הכספים המופקדים בקופות הגמל האישיות שנוהלו כקופות הוניות עד סוף שנת 2007 (קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים, ביטוחי מנהלים הוניים) - יהיו מיועדים למטרות קצבה בלבד, וקופות הגמל האמורות יהפכו לקופות גמל לא משלמות לקצבה, דהיינו קופות שרשאיות לשלם את כספי התגמולים שהופקדו בהן משנת 2008 ואילך רק על דרך של העברתם לקופות גמל משלמות לקצבה (שהן קופות המורשות לשלם תשלומי פנסיה חודשיים לעמיתים). בתיקון חוק הגמל נקבע כי לא יחול שינוי לעניין משיכת כספי הפיצויים בסכום הוני (בהתקיים התנאים הנדרשים לשם כך) ולעניין מעמדם של הכספים שהופקדו בקופות ההוניות עד יום 31 בדצמבר 2007, וכי ניתן יהיה להוון תשלומי פנסיה ככל שהם עולים על סכום פנסיה מזערי שנקבע לעניין זה.

קופות מרכזית לפיצויים המיועדת למעביד, המבקש לצבור כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. הקופה אינה קופה אישית, העמית הינו המעביד וצבירת הכספים היא במרכז על שם המעביד, עבור עובדיו. ההפרשות לקופה מוכרות כהוצאה למעביד והכספים נמצאים בבעלותו עד לשחרורם לטובת עובדיו.

בתיקון 3 לחוק חוק הגמל נקבע כי משנת 2008 ואילך נאסרה ההפקדה בקופות הגמל המרכזיות לפיצויים (הוראות מעבר בתיקון האמור קובעות כי יותרו הפקדות בקופות מסוג זה - רק הפקדות של עמיתים-מעסיקים קיימים ורק בגין עובדיהם של אותם מעסיקים שבגינם הופקדו בקופות כספים בדצמבר 2007 - עד סוף שנת 2010). בהתאם להוראות התיקון לחוק הגמל, החל מיום 1 בינואר 2011 נסגרו הקופות המרכזיות לפיצויים להפקדות חדשות.

באור 19: - תהליכי חקיקה ותקינה (המשך)

- ג. בחודש ינואר 2008 נכנס לתוקפו צו ההרחבה להסכם הקיבוצי הכללי שנחתם בחודש נובמבר 2007 והקובע הסדר של פנסיית חובה לכל עובד, והמחיל את הוראות ההסכם הקיבוצי האמור על כלל המשק. הוראות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה האמורים קובעים כי הביטוח הפנסיוני לפיהם לעובד שלא יבחר במכשיר אחר יבוצע בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וקובעים הסדר מדורג לגבי שיעורי דמי הגמולים מן השכר המבוטח. לפי הוראות הסדר פנסיות חובה חובת הביטוח הפנסיוני לפיו חלה לעניין כל עובד מגיל 20 - באשה או 21 - בגבר, ועד גיל 67 (בתנאי שהפורש בגיל זה מקבל קצבה), והיא חלה על ביטוח השכר שעד גובה השכר הממוצע במשק. ההסדר מחריג מתחולתו עובדים שיש להם הסדרי פנסיה מיטיבים, כהגדרתם בהסדר פנסיית חובה. בחודש ספטמבר 2010 נחתם הסכם קיבוצי בין ההסתדרות ולשכת התיאום של ארגוני המעסיקים המתקן את ההסכם הקיים לביטוח פנסיוני מקיף במשק (פנסיית חובה) ולפיו בשנת 2014 יוגדלו שיעורי ההפקדה במסגרת הסדר פנסיית חובה כך שהם יעמדו על 17.5%. בחודש ספטמבר 2011, שר התמ"ת פרסם צו המאמץ את ההסכם הקיבוצי האמור על כלל העובדים במשק.
- ד. בחודש פברואר 2008 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, לפיהן ניתן יהיה לבצע העברות של סכומים צבורים בין קופות הגמל השונות גם אם הן מסוגים שונים (למשל - העברת כספים מביטוח מנהלים הוני לקרן פנסיה), ובלבד שלא תהא העברה מקופת גמל למטרת קצבה לקופת גמל הונית. התקנות האמורות נכנסו לתוקפן באופן מלא בראשית 2009 והן צפויות להרחיב את התחרות בין הגופים המוסדיים השונים (קרנות פנסיה, חברות ביטוח וקופות גמל) גם לעניין ניהול הכספים הצבורים המנוהלים על ידם, מעבר לתחרות על ההפקדות החדשות המופקדות במכשירים השונים. בחודש דצמבר 2011 פורסמו טיוטה שנייה לתקנות וחוזר העברת כספים בין קופות גמל. בטיטות מוצע לערוך שינויים לגבי אופן הטיפול בבקשה להעברת כספים בין קופות גמל, המתכונת לפיה יש לערוך את העברת המידע בין הגופים, וכן הוראות טכניות נוספות. בטיטות מוצע להוסיף הוראות חדשות בעניין העברת כספים בין קופות גמל המנוהלות באמצעות אותה חברה מנהלת, העברת נתוני תשואות קופת הגמל במקרה של איחור בהעברת כספים, משלוח הודעות למעסיקים בעת העברת כספים הכוללת רכיב פיצויים והוראות נוספות.
- ה. בחודש פברואר 2012 פורסמו התקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012 (להלן ביחד - התקנות החדשות). בהתאם לתקנות החדשות דרישת ההון מחברות מנהלות הינה בסכום הגבוה מבין סכום ההון העצמי התחלתי בסך 10 מיליוני ש"ח או סכום שלוש אלה: (1) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד תקרה של 15 מיליארד ש"ח (2) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל התקרה האמורה בסעיף (1) לעיל (3) 25% מההוצאות השנתיות. הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") רשאי להורות על הפחתת דרישות ההון או הגדלתן בהתחשב, בין היתר, בסיכונים המאפיינים את פעילותה של החברה המנהלת, ובלבד שהגדלת דרישות ההון תהיה לתקופה קצובה. בהתאם לסמכותו פרסם הממונה, בחודש פברואר 2012, חוזר שעיקריו מתן הקלות בדרישות ההון לחברות מנהלות מסוימות. חברה מנהלת נדרשת להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש הכלולות בתקנות החדשות. כמו כן כוללות התקנות החדשות דרישה להחזקת נכסים נזילים בשיעור של 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש. חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי התקנות החדשות. התקנות החדשות כוללות הוראות מעבר להשלמת ההפרש שבין ההון שהיה נדרש ממנה במועדים הנקובים להלן לבין ההון שהיה נדרש ממנה ערב פרסום התקנות החדשות (להלן - "ההפרש"), עד ליום 31 בדצמבר 2014 כדלהלן: עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס, 2012 לפחות 30% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2012 לפחות 60% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 לפחות 80% מההפרש; עד ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא הפרש.

באור 19: - תהליכי חקיקה ותיקנה (המשך)

1. בחודש יולי 2009 נתקבל חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (המוכר כ"חוק ההסדרים"), ובמסגרתו תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ונקבע בו כי החל מחודש ינואר 2011 לא תהא חברה מנהלת רשאית לנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג שנמנה בתיקון לחוק קופות הגמל ובכלל זה קרנות פנסיה ותיקות וחדשות לסוגיהן, קופות גמל אישיות וחלק מקופות הגמל המרכזיות, אך למעט - ככלל - קופות גמל שההצטרפות אליהן אסורה או מוגבלת). שר האוצר הוסמך לקבוע בתקנות חריגים בהקשר זה. ההוראה נדחתה לחודש יולי 2011, ולאחר מכן לחודש ינואר 2012. החברה פעלה על פי הוראות אלה ומיזגה ביום 1.1.2012 את קופות הגמל שבניהולה. בחודש פברואר 2012 אושרו בועדת העבודה של הכנסת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת) התשע"ב-2012, לפיהן מוצע כי חברה מנהלת שניהלה יוצר מקופת גמל אחת מאותו סוג באמצעות מתפעלים שונים, תהא רשאית לעשות כן עד לשנת 2014.

2. המודל החכ"מ (חיסכון כספי מותאם) הוא כינוי לרפורמה שמטרתה התאמת החיסכון הפנסיוני למאפייני העמית ובעיקר לגילו. המודל גובש בעקבות כשלים הקיימים, לטענת הממונה, כיום בניהול ההשקעות של כספי החיסכון הפנסיוני, אשר באים לידי ביטוי בכך שניהול ההשקעות נעשה במשותף לכל החוסכים, מבלי לקחת בחשבון את מאפייניהם השונים. בחודש יולי 2009 פורסמה טיוטה ראשונה לחוזר העוסק בהתאמת מסלולי החיסכון למאפייני העמית, וכן טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשס"ט - 2009. בחודש יולי 2010 ובינואר 2012 פורסמו טיוטות נוספות של החוזר והתקנות האמורים. עפ"י הטיטות גופים מוסדיים (קופות גמל, קרנות פנסיה וקופות ביטוח) יידרשו להקים מסלולי השקעה נפרדים עבור חוסכים בגילאים שונים. בנוסף, הגופים המוסדיים יהיו רשאים להרחיב את המודל ולהפריד בין כספי החוסכים גם על פי מאפיינים נוספים, כגון: העדפת סיכון, מצב כלכלי וכדומה. בהתאם לטיטות, חוסכים המצטרפים למוצר חיסכון פנסיוני ישויכו כברירת מחדל אל המודל החכ"מ, כל עוד לא בחרו במסלול השקעה אחר. בטיטות מוצע כי תהליך העברת החוסכים למסלולים המתאימים למאפייניהם יהיה הדרגתי, על פני מספר שנים, כאשר בתחילה יועברו מקבלי הקצבאות למסלולים המתאימים להם, לאחר מכן יועברו החוסכים המבוגרים ולבסוף החוסכים הצעירים. בהתאם לטיטות המוצעות, תחילתן של תקנות אלה 1.1.2013.

ח. בחודש נובמבר, 2010, התקבל תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 5). התיקון כולל הסדרה של מספר נושאים וביניהם: תיקון סעיף 15 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, באופן המתיר לחברה מנהלת של קופת גמל לקצבה לנהל קופות גמל לקצבה ובלבד שלא תנהל יותר מקרן פנסיה מקיפה חדשה אחת. בכך בוטלה המגבלה על חברה מנהלת של קרן ותיקה לנהל רק את הקרן הותיקה. כמו כן, התיקון קובע סמכות למפקח על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לאשר לחברה מנהלת לעסוק בעיסוקים נוספים הנוגעים למוצרים פנסיוניים, המוסדרים על פי אחד מחוקי הפיקוח על שירותים פיננסיים וזאת מלבד ניהול קופות גמל כפי שקיים כיום. נקבע שלצורך היוון חלק ההקצבה שמעבר לסכום הקצבה המזערי יובאו בחשבון סכומי הקצבה המשולמת לעמית מקופה אחרת או מפנסיה תקציבית. היינו, עד לתיקון עמית היה זכאי להוון את כספי הגמולים שלו בקופה רק אם סכומם עלה על סכום הקצבה המזערי באותה קופה, ואילו במסגרת התיקון מובאים בחשבון לצורך חישוב סכום הקצבה המזערי גם סכומי קצבה המשולמים לעמית מקופה אחרת וכן פנסיה תקציבית. הוגדר סכום צבירה מזערי לסך של 80,000 ש"ח (צמוד למדד), אותו רשאי למשוך מי שהגיע לגיל פרישה מקופה לא משלמת לקצבה ללא צורך בהעברה לקופת גמל משלמת בתנאי שסך הכספים בחשבונותיו בקופת הגמל הלא משלמת, בקופות גמל לא משלמות אחרות ובקופות גמל משלמות שאינן קרן ותיקה, איננו עולה על סכום הצבירה המזערי האמור, ובתנאי שלא משלמת לא קצבה מקופה לא משלמת שאיננה קרן ותיקה, ואם משלמת לו, סך הקצבאות המשולמות לו מקופות גמל משלמות בתוספת פנסיה תקציבית עולות על סכום הקצבה המזערי. כן הוגדר המושג פנסיה תקציבית. נקבעו תנאים בהם רשאי השר, באישור ועדת הכספים לקבוע כי עמית יהיה רשאי למשוך כספים ממרכיב התגמולים, בקופה לא משלמת ובקופה משלמת בדרך של היוון לסכום חד פעמי ובהם - מצב בריאותי של העמית, ילדו, הורה, נכות וכיוצ"ב. בתיקון נוספו הפרות נוספות לפיהם יוכל הממונה להטיל עיצום כספי על גופים מוסדיים ובהן - אי מילוי הוראות בדבר אופן חישוב נכסים לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה, אי שליחת דוחות תקופתיים ודוחות נוספים, אי מילוי הוראות בדבר פרסום ביטוחים תלויי תשואה. כמו כן, נקבעה הוראת שעה לעניין החזר כספים ששולמו לקופות גמל לא משלמות לקצבה עד ליום 30 ביוני, 2011, בהתאם לתנאים המפורטים בהוראת השעה.

באור 19: - תהליכי חקיקה ותקינה (המשך)

ט. בחודש יוני 2010 פורסמו הוראות לעניין דרכי פעולתה וניהולה של המסלוקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ וכן תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים במטרה להסדיר את הליך רישוי החברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והליך הפיקוח על חברה כאמור. על פי גישת אגף שוק ההון במשרד האוצר, מסלוקה פנסיונית תייעל את תהליכי העבודה הקשורים בהעברת מידע וכספים, על ידי קביעת מכנה משותף טכנולוגי לכל הגופים המעורבים בשוק הפנסיוני, והסדרת תהליכי העבודה. הממשלה מקדמת את הקמתה של המסלוקה במסגרת תהליך חקיקה. במהלך שנת 2010 הוקמה חברת "המסלוקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ". חברה זו הוקמה בבעלות משותפת של מספר בנקים וחברות ביטוח ומטרתה להקים לייסד ולנהל מסלוקת מידע וכספים בתחום החיסכון ארוך הטווח עבור ציבור הלקוחות, המפיצים והיצרנים. החברה האמורה שוקדת באמצעות מספר וועדות מקצועיות אשר הוקמו, על בניית תכניות עבודה בהיבטי תהליכים ומיחשוב אשר יעלו בקנה אחד עם תהליך החקיקה בנושא הקמת המסלוקה. בחודש פברואר 2011 נחקק חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) (תיקון מס' 3), התשע"א-2011. בהתאם לתיקון לחוק, נוספו מספר פרקים לחוק הייעוץ אשר עניינם הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור. הוראות החוק מסדירות את סמכויות הממונה לקביעת הוראות הנוגעות למתן רישיון לחברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית וכן הוראות ביחס לדרכי פעילותה וניהולה של מערכת סליקה פנסיונית, מתוך מטרה להגן על ענייני משתמשי המסלוקה ומקבלי השירות מהמשתמשים ולמניעת ריכוזיות בתחום הייעוץ והשיווק הפנסיוני. כמו כן בחוק נקבעו כללים לעניין פיקוח הממונה על אבטחת המידע המועבר במסלוקה. בהתאם לתיקוני החקיקה האמורים, שחוקקו לאחר הקמת חברת "המסלוקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ", התאפשר גם לחברות נוספות בתחום לפעול כמסלוקה פנסיונית, וזאת חרף המגמה הראשונית של הממונה על שוק ההון להקים מסלוקה פנסיונית אחת ראשית. בחודש יולי 2011 פורסמה הודעה על מכרז לבחירת ספק להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה. בנובמבר 2011 פרסם המפקח טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (אבטחת מידע במערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשע"א-2011. טיוטת התקנות מציעה לקבוע הוראות שונות בנוגע לאבטחת מידע במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בחודש פברואר 2012 פרסם המפקח טיוטת חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בטיטת החוזר מוצע לקבוע את הפעולות שיש לבצע באמצעות מערכת הסליקה. מוצע בטיטת כי דמי השימוש עבור שירותי מערכת הסליקה ייקבעו במכרז ויחולו על ידי המשתמשים בשירותי המערכת בהתאם לתועלת שהם עשויים להפיק מהשימוש בה. מאחר שמערכת הסליקה צפויה ליעל תהליכי עבודה של הגופים המוסדיים ולהקל על ביצוע שיווק פנסיוני וייעוץ פנסיוני, ובכך להשפיע על היקף נכסי החיסכון הפנסיוני שהגופים המוסדיים מנהלים, מוצע כי הגופים האמורים ישתתפו בשיעור מהותי מעלות הפעלת המערכת לפי היקף הנכסים שהם מנהלים. בהתאם לאמור, ובכפוף לאישור ועדת המכרזים, בכוונת המפקח לקבוע כי בשנה הראשונה הגופים המוסדיים יישאו ב-70% מסך עלות ההפעלה השנתית שתקבע, בשנה השנייה ב-65%, בשנה השלישית ב-60% ובשנה החמישית ואילך ב-50%. שאר המשתמשים יישאו ביתרת העלות לפי היקף השימוש שלהם בפועל בשירותי מערכת הסליקה, בהתאם לתעריף קבוע לפעולה. תחילתו של חוזר זה תהיה תשעה חודשים ממועד התקשרות עם הספק, כפי שיפורסם על ידי הממונה. השלכות פעילות המסלוקה על ענף החיסכון הפנסיוני אינן ודאיות בשלב זה, עקב העובדה שהתהליך הינו בשלבים מוקדמים יחסית. נראה כי יישום מלא של פעילות המסלוקה צפוי להוביל להגברת השקיפות בענף ומכאן להגברת התחרות בו וכן להקלת הפעילות של יועצים פנסיוניים בכלל ובנקים בפרט בענף הפנסיוני. מאידך, יישום כזה עשוי בטווח הקצר להגביל או לעכב פיתוח של מוצרים או טכנולוגיות חדשות עקב אילוצים תפעוליים במסלוקה. פעילות המסלוקה יכולה להשפיע אף על היקף ודרך פעילות סוכנויות ההסדר, היקף ואופן ההשפעה תלויים, בין היתר, בתבנית הסופית בה תופעל פעילות המסלוקה.

י. התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני - בחודש נובמבר 2010 פורסמה תוכנית אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. בהתאם לתוכנית המוצעת מתכוון אגף שוק ההון לפרסם טיוטת חוזרים בנושאים הבאים: החלת מודל אחיד של תקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני, הגברת השקיפות בעת שינוי דמי ניהול, איסור העלאת דמי ניהול שסוכמו עם לקוח למשך שנתיים לפחות, מתן זכות בחירת סוכן ללקוח, עמלת הפצה אחידה ליועץ פנסיוני עבור כלל מוצרי החיסכון הפנסיוני ועוד. החברה מעריכה כי לחוזרים שיפורסמו בהתאם לתוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני תהיה השפעה על מבנה שוק החיסכון לטווח ארוך ועל התחרות בשוק זה.

באור 19: - תהליכי חקיקה ותקינה (המשך)

להלן טיוטות התקנות והחוזרים שפורסמו במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני:

1. בחודש מרס 2011 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) התשע"א-2011, ובו מוצע לתקן חלק מההוראות שנקבעו בחוק הייעוץ, לרבות מתן אפשרות ליועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובד של אותו מעביד. עוד מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני, ולמנוע מצב שבו המעביד כופה על עובדו את זהות היועץ הפנסיוני, ולאסור התניית שירות בשירות בידי בעל רישיון.

2. בחודש מרץ 2011 פרסם הממונה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) - התשע"א-2011, ובחודש פברואר 2012 אושרו בועדת הכספים של הכנסת, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב-2012 בנוסחן העדכני. במסגרת התקנות נקבע כי החל מינואר 2014 דמי הניהול השנתיים המירביים בקופות הגמל וביטוחי המנהלים שאינם מבטיחי תשואה יהיו עד 1.05% מהיתרה הצבורה בחשבוננו של כל עמית ועד 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות הזקנה והשאר ישלמו עד 0.6% מהנכסים העומדים כנגד התחייבויות הקופה כלפיהם. כן נקבע כי במהלך שנת 2013 דמי הניהול ישולמו יהיו בשיעור של עד 1.1% מהיתרה הצבורה בחשבוננו של כל עמית. ביחס לפוליסות ביטוח נקבע כי תקרת דמי הניהול לא תחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני 1.1.2013 יצוין כי במסגרת דיוני ועדת הכספים הוסכם כי תבוצע פעולת חקיקה לצורך קביעה של דמי ניהול מינימאליים בסכום קבוע ("רצפה שקלית של דמי ניהול"). פעולה זו תלויה בהשלמה של תהליכים רגולטוריים שונים. כמו כן, למיטב ידיעת החברה, מסדירות התקנות גם את שיעור דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק (וכל עוד הוא לא חודש), או עמיתים שנפטרו, בהתאם להוראות ולהגדרות הקבועות בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 ("תקנות האיתור"), בשיעור שלא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופות הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי במועד בו נותק הקשר עם העמית או במועד שבו נודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מבניהם. נכון למועד הדוח, טרם פורסם הנוסח הסופי של התקנות וכן לא ניתן להעריך את התממשות הפרסומים אודות האפשרות כי בנוסף לקביעת תקרות דמי ניהול כמפורט לעיל, ייקבע בחקיקה גם סכום מינימאלי של דמי ניהול במוצרים שונים. להערכת החברה, מימוש הרפורמה עשויה לגרום לפגיעה מסוימת בהכנסות מדמי ניהול של החברות המנהלות של קופות גמל וקופות ביטוח, ומאידך, להתממשות הפרסומים על הסכמה לקביעה של דמי ניהול בסכומים מינימאליים כאמור, צפויה להיות השפעה ממתנת על הפגיעה האפשרית בהכנסות וברווחיות של החברות המנהלות. כמו כן, לתקנות האמורות השלכה אפשרית על העדפת צרכנים והלקוחות של החברה וכתוצאה מכך, בשלב זה, לא ניתן להעריך את ההשלכות המצרפיות של תמהיל ההוראות הסופיות שיחולו. החברה בוחנת את ההשפעות האפשריות של יישום התקנות על תוצאות פעילותה ומצבה הכספי, וכן בוחנת צעדים שתוכל לנקוט בהם על מנת לנתן את השפעת התקנות.

כמו כן, במקביל, פרסם הממונה טיוטת חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני בה מוצע לקבוע תקופה מזערית למתן הטבות בדמי ניהול (שנתיים ממתן ההטבה) וכן לקבוע הוראות להגברת השקיפות בנוגע לדמי הניהול הנגבים בפועל מהעמית, באמצעות שליחת הודעה לעמית ולבעל הרישיון (אם ישנו) על כל שינוי בדמי הניהול הנגבים מהעמית, לא יאוחר מחודשיים ולא מוקדם מארבעה חודשים טרם מועד השינוי הצפוי.

3. בחודש מרס 2011 פרסם המפקח טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלת הפצה, התשע"א-2011. בטיטה מוצע לתקן את חוק הייעוץ כך שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ואשר לגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, ועל מנת לאפשר ייעוץ אובייקטיבי ומותאם לצרכי הלקוח, מוצע בטיטה לקבוע מודל לעמלת הפצה אחידה בשלושת סוגי המוצרים הפנסיוניים: קופת גמל, קרן פנסיה חדשה וביטוח מנהלים. מודל עמלת ההפצה המוצע מתחשב הן בהיקף הנכסים הצבורים לזכות הלקוח במוצר הפנסיוני והן בהפקדות שוטפות לאותם מוצרים, וזאת במטרה לעודד ייעוץ פנסיוני גם ללקוחות הנמצאים בשנות החיסכון הראשונות, שלהם יתרת נכסים נמוכה יחסית. לגבי קרן השתלמות, אשר שונה באופייה מהמוצרים הפנסיוניים המוזכרים לעיל, מוצע בטיטות התקנות להותיר ללא שינוי. בכדי לאפשר לגופים מוסדיים ויועצים פנסיוניים להיערך ליישום התיקון, מוצע בטיטות התקנות לקבוע כי מועד התחילה של תיקון התקנות יהיה ביום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012). לגבי לקוחות קיימים אשר קיבלו ייעוץ פנסיוני ובגינם שולמה עמלת הפצה טרם פרסום התיקון, מוצע בטיטה לקבוע כי מועד התחילה של התיקון יהיה ביום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014).

באור 19: - תהליכי חקיקה ותקינה (המשך)

4. בחודש פברואר 2012 התפרסמו טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ב-2012, וטיוטה שנייה של חוזר שעניינו רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל. מטרת הטיטות לשכלל את התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני ולהגדיל את התחליפיות בין מוצרי החיסכון הפנסיוני. בטיטות התקנות מוצע לקבוע, בזיקה לסעיף 32 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, הוראות לעניין סוגי הביטוחים שבהם יבוטחו עמיתים במוצרי החיסכון הפנסיוני. כמו כן, מוצע לקבוע תנאים לכיסוי הביטוחי כאמור, לשמירה על כיסוי ביטוחי לאחר הפסקת הפקדות לקופת גמל, ולגביית דמי הביטוח. בטיטות החוזר מוצע לקבוע כללים לפיהם חברה מנהלת של קופת גמל תהא רשאית להגיש בקשה לקבלת רישיון סוכן תאגיד ביטוח פנסיוני לשיווק כיסוי ביטוחי לסיכונים מוות ולכיסוי ביטוחי לסיכונים נכות באמצעות פוליסות ביטוח פרט. תחילתו של חוזר זה במועד פרסומו. אולם פוליסות שהופקו עובר למועד תחילת חוזר זה- החל ביום 1 בינואר 2014. בטיטות התקנות מוצע לקבוע הוראות לעניין סוגי הביטוחים שבהם יבוטחו עמיתים במוצרי החיסכון הפנסיוני. כמו כן, מוצע לקבוע תנאים לכיסוי הביטוחי כאמור, לשמירה על כיסוי ביטוחי לאחר הפסקת הפקדות לקופת גמל, ולגביית דמי הביטוח. במסגרת הטיטה ניתן יהיה להציע תנאים לביטוח חיים קבוצתי בקופת גמל לא משלמת לקצבה – מוצע לאפשר לחברות מנהלות של קופת גמל לא משלמת לקצבה, לשווק לעמיתים בקופה, ביטוח חיים ואובדן כושר עבודה קבוצתי. להערכת האוצר טיוטת התקנות וטיטות החוזר, ככל שתתקבלנה, עשויות לשכלל את התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני ולהגדיל את התחליפיות בין מוצרי החיסכון הפנסיוני. עם זאת, בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשלכות המצרפיות של תמהיל ההוראות הסופיות שיחולו.

5. בחודש אוקטובר 2011 פרסם המפקח טיוטה שנייה בנושא תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות) התשע"א-2011. במסגרת טיוטת התקנות מוצע להגביל מתן פרסים, הטבות ועמילות היקף התלויות ביעדי מכירה לסוכני ביטוח. בנוסף, מוצע להסדיר את הרכב דמי העמילות המשולמים לסוכני ביטוח, ולקבוע מספר הגבלות לגבי היחס שבין עמילות מסוגים שונים המשולמות לסוכן הביטוח. כמו כן, מוצע בטיטה להסדיר את אופן תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל ובתוך כך להסדיר את תשלום דמי עמילות שוטפים, דמי עמילות בגין עמידה ביעדי מכירות ומעבר של לקוחות בין בעלי רישיונות.

יא. חוק הגברת האכיפה בשוק ההון - מגמתו המוצהרת של אגף שוק ההון כפי שהיא באה, בין היתר לידי ביטוי, בחקיקת רפורמת בכר היא להרחיב את השימוש בסמכויות האזרחיות הנתונות לו בטיפול בהפרות של הוראות החוק על-ידי הגופים המפוקחים ולפתח את הליכי הבקרה והאכיפה. בשנים האחרונות הגביר המפקח את היקף הביקורות וכן את השימוש בהטלת עיצומים כספיים על הגופים המפוקחים על-ידו. כחלק ממגמה זו, ובדומה לסמכויות האכיפה המנהליות שהוקנו לרשות לניירות ערך בחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות לניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע – 2010, נחקק גם ביוזמתו של הפיקוח על שוק ההון, חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, המתקן את חוק קופות הגמל, חוק הביטוח וחוק הייעוץ, תוך הוספת סמכויות פיקוח ובידור מינהלי לממונה (כניסה לחצרים, תפיסת מסמכים וחדירה למחשב, זימון אדם לחקירה ועוד), הרחבת האפשרות להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על מעגל רחב של כפופים, ואפשרות לחיוב תשלום לנפגע ההפרה. בהתאם לתיקוני החקיקה, לא ניתן יהיה לבטח, במישרין או בעקיפין, אדם מפני עיצום כספי שיוטל עליו לפי החוק – התקשרות בחוזה ביטוח שכזה בטלה. כמו כן, תאגיד או בעל שליטה מנועים מלשלם או לשפות, במישרין או בעקיפין, בגין עיצום כספי שהוטל על אדם על פי החוק והתחייבות לשיפוי שכזה בטלה. על פי החוק מותר לשפות או לבטח אדם בשל תשלום לנפגע הפרה או בשל הוצאות שיוציא בקשר עם הטלת העיצום הכספי בעניינו – בכפוף לכך שתהיה הוראה מפורשת בתקנון החברה המתירה זאת. בהתאם לחוק, חזקה שמנהל החברה קיים את חובת הפיקוח שלו אם התאגיד שבניהולו קבע נהלים מספיקים למניעת ההפרה, מינה אחראי מטעמו לפיקוח על קיומם של הנהלים ונקט באמצעים סבירים לתיקון ההפרה ולמניעת הישנות ההפרה (תוכנית אכיפה פנימית). החברה שוקדת על הכנתה של תכנית אכיפה פנימית בסיוע יועצים משפטיים ורואי חשבון חיצוניים, אשר תעמוד בקנה אחד עם הוראות ההנחיות החוק האמורות.